

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж 2910/20
17.1.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радомир Спасојевић, адвокат из Ваљева, Др Пантића 89, против тужених ББ и ВВ, обоје из ... и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Ана Јовановић, адвокат из Ваљева, Војводе Мишића 29, ради дуга, одлучујући о жалби тужених изјављеној против пресуде Основног суда у Ваљеву П 1434/19 од 4.12.2019. године, исправљене решењем истог суда П 1434/19 од 28.2.2020. године, у седници већа одржаној дана 17.1.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Ваљеву П 1434/19 од 4.12.2019. године, исправљена решењем истог суда П 1434/19 од 28.2.2020. године, у делу првог става изреке којим су обавезани тужени ББ, ВВ и ГГ, сви из ..., да тужиоцу АА из ... на име дуга исплате износ од 17.800 еура, као и решење о трошковима поступка садржано у делу другог става изреке којим су обавезани тужени да тужиоцу солидарно накнаде парничне трошкове у износу од 288.752,00 динара.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Ваљеву П 1434/19 од 4.12.2019. године, исправљена решењем истог суда П 1434/19 од 28.2.2020. године, у преосталом делу првог става изреке, тако што се **ОБАВЕЗУЈУ** тужени ББ, ВВ и ГГ, сви из..., да тужиоцу АА из ... досуђени износ од 17.800 еура исплате са законском затезном каматом почев од 13.4.2017. године, као дана подношења тужбе до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, у року од 15 дана од пријема ове пресуде.

ПРЕИНАЧУЈЕ се решење о трошковима поступка садржано у преосталом делу другог става изреке пресуде Основног суда у Ваљеву П 1434/19 од 4.12.2019. године, исправљене решењем истог суда П 1434/19 од 28.2.2020. године, који се односи на законску затезну камату, тако што се **ОБАВЕЗУЈУ** тужени ББ, ВВ и ГГ, сви из ..., да тужиоцу АА из ... на досуђени износ трошкова првостепеног поступка од 288.752,00 динара солидарно исплате законску затезну камату од дана извршности до исплате, у року од 15 дана од пријема ове пресуде.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљево П 1434/19 од 4.12.2019. године, исправљеном решењем истог суда П 1434/19 од 28.2.2020. године првим ставом изреке усвојен је тужбени захтев, па су обавезани тужени да тужиоцу на име дуга исплате износ од 17.800 еура, са затезном каматом и то - на износ од 16.000 еура, почев од 13.4.2017. године, као дана подношења тужбе, до исплате и на износ од 1.800 еура, почев од 13.4.2017. године, као дана подношења тужбе до исплате. Другим ставом изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно накнаде парничне трошкове у износу од 288.752,00 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења 4.12.2019. године до исплате.

Благовремено изјављеном жалбом тужени су првостепену пресуду побијали из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр.72/11 ... 18/20).

Испитујући правилност побијане пресуде сагласно овлашћењима прописаним чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд је оценио да је жалба тужених делимично основана.

У спроведеном поступку првостепени суд није учинио битне повреде одредаба парничног поступка прописане одредбама члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности. Пресуда није захваћена ни битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку на коју се указује жалбом тужених, јер је њена изрека јасна и непротивречна сама себи и разлозима пресуде, а у пресуди је дато довољно јасних и непротивречних разлога о битним чињеницама на којима је одлука заснована, тако да пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању и стању у списима, тужилац је више година сарађивао са сада покојним ДД (правним претходником тужених), тако што је преко своје аутопревозничке радње привредном друштву ... испоручивао грађевински материјал. Испоручени материјал ... није плаћала у новцу, већ је по окончању радова на згради у ... у ..., тужиочева предузетничка радња требало да добије један стан. Током трајања пословног односа тужиочева предузетничка радња и ... више пута су срањивали рачуне и према тврдњама тужених преостао је дуг предузетничке радње тужиоца од 3.300.000,00 динара. Међу парничним странкама није било спорно да је пред Привредним судом у Ваљево поводом овог износа по тужби ... против предузетничке радње тужиоца вођен парнични поступак, који је правноснажно окончан одбијањем тужбеног захтева. Услед финансијских проблема које је имао, сада покојни ДД се обратио тужиоцу, па су се по тројном споразуму тужилац, сада пок. ДД и непарничар ЂЂ - ... договорили да тужилац за износ од 16.000 евра прода своје путничко возило марке „Mercedes S 430“, регистарски број ... ЂЂ, али да му се цена не

плати, већ да се за износ вредности тог возила сада пок. ДД испоручи роба из асортимана привредног друштва ... Према постигнутом договору ДД требало је да касније, када буде у могућности, износ од 16.000 евра исплати тужиоцу. Поводом наведеног односа између тужиоца и непарничара ЂЂ закључен је уговор о продаји дана 10.5.2011. године којим је констатовано да тужилац продаје, а ЂЂ купује возило марке „Mercedes S 430“, те да је уговорена вредност од 16.000 евра, увећана за пдв, као и да је купац дужан да у компензацији испоручи уговорену робу, резану грађу и паркет, или неку другу споразумно договорену робу. Поред тога тужилац је ДД дао и 25 комада блажуља за шаловање у вредности од 1.800 евра, које му нису плаћане, што тужени ДД није спорио, али је тврдио да су блажуље узете у име привредног друштва ..., а не у име ДД и да је њихова вредност урачуната у вредност станова које је... продала тужиоцу. Према исказу сведока ЕЕ, која је у спорном периоду била књиговођа у том привредном друштву, роба која је повлачена из ... – паркет, пелет и блажуље, третирана је као роба „на црно“, односно роба за коју нису постојале улазне фактуре, али је постојао договор између пок. ДД и тужиоца да им се дуговања покрију даљом сарадњом, тј. преко објекта у ... улици у ... Између тужиоца и ДД била је спорна цена м2 стана у згради у ... улици, у којој су предузетничкој радњи тужиоца продата три стана. С обзиром да је било више варијанти уговора, цена м2 се смањивала, па је дат предлог да се на тај начин провуче роба „на црно“ и да се износ дуга од 16.000 евра одбије од укупне цене станова, пошто за робу из ... нису постојале фактуре, нити потребна документација за књижење у предузећу... На отпремници предузећа ... на којој је стајало име тужиоца, у потпису за преузету робу стајало је име другог лица, као и регистарски број камиона који је превозио ту робу, који није припадао фирми ...

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби чланова 145, 148, 436 и 444 Закона о облигационим односима оценио да је на основу тројног споразума између тужиоца, ДД и непарничара ЂЂ, тужилац ЂЂ продао своје путничко моторно возило за износ од 16.000 евра, да би до те вредности из свог асортимана привредно друштво ... испоручило робу ДД, без авансног или плаћања у кратком року, јер су ДД због изградње станова за тржиште била потребна обртна средства за окончање посла. Са друге стране, ДД се споразумео са тужиоцем да му исплати 16.000 евра, када буде био у могућности, што он није учинио, иако је од ... преузео робу у вредности од 12.840 евра. Сходно наведеном, првостепени суд је закључио да се у конкретном случају ради о облигационом односу насталом између тужиоца и ДД, као физичких лица, услед чега је обавезао тужене, као правне следбенике пок. ДД, да његов дуг исплате тужиоцу са припадајућом законском затезном каматом. Приликом доношења одлуке, првостепени суд је закључио да тужени нису доказали да је у питању дужничко-поверилачки однос између предузећа ... и аутопревозничке радње тужиоца, јер предметна роба није праћена нити отпремницама, нити фактурама, нити је књижена у пословној евиденцији, што указује да роба није евидентирана кроз књиговодство привредног друштва ..., те да и није испоручена за потребе тог привредног друштва, већ сада пок. ДД као физичког лица. У погледу 25 табли блажуље за шаловање, првостепени суд је закључио да је тужилац исте продао ДД, а да нити сада пок. ДД нити тужени тужиоцу износ од 1.800 евра, који представља њихову противвредност нису платили.

На основу овако правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, по оцени

Апелационог суда у Београду, првостепени суд је правилно донео побијану одлуку у потврђујућем делу.

Неосновано се жалбеним наводима тужених указује да је првостепени суд погрешно утврдио да се у конкретном случају радило о пословном односу између тужиоца и ДД, као физичких лица, већ да је у питању био пословни однос између предузетничке радње тужиоца и ...

Према одредби члана 9 став 1 и 2 Закона о рачуноводству и ревизији ("Службени гласник РС", бр. 46/2006, 111/2009, 99/2011) књижење пословних промена на имовини, обавезама и капиталу, приходима и расходима врши се на основу рачуноводствених исправа, које могу бити у писаном или електронском облику, при чему рачуноводствена исправа представља писани доказ о насталој пословној промени и обухвата све податке потребне за књижење у пословним књигама тако да се из рачуноводствене исправе може сазнати основ и врста пословне промене, при чему ова исправа мора бити потписана од стране лица која су овлашћена за састављање и контролу рачуноводствених исправа.

Ако се има у виду да међу парничним странкама није било спорно да пелет, паркет и блажуље за шаловање нису биле евидентиране у пословним књигама ..., да према допису непарничара ЂЂ произлази да између привредног друштва ... и привредног друштва ... није постојао никакав пословни однос, те да је уговор о продаји возила закључен између тужиоца и ЂЂ, као физичких лица по оцени Апелационог суда у Београду правилно је првостепени суд закључио да тужени нису доказали да се у конкретном случају ради о роби испорученој правном лицу, већ правном претходнику тужених сада пок. ДД.

Без утицаја на правилност и законитост ожалбене пресуде у потврђујућем делу су жалбени наводи тужених да је првостепени суд приликом доношења одлуке прихватио исказ сведока ЕЕ, књиговође у предузећу ... према којем је, услед тога што су паркет, пелет и блажуље у пословној документацији ... третирани као „роба на црно“, односно да улазне фактуре за ту робу нису постојале, договор између тужиоца и ДД био да се дуговање за ту робу покрије кроз даљу сарадњу, односно да тужилац поред три страна у ... улици добије и стан у ... улици, у згради коју је такође зидало предузеће ..., али да је и поред тога закључио да се ради о пословном односу између физичких лица. Ово због тога што све наведено указује да услед тога што улазне фактуре нису постојале, није постојала могућност за настанак потраживања између правних лица, а самим тим ни за њихов престанак компензацијом на начин описан у исказу сведока ЕЕ. Самим тим, постигнути договор могао је обавезивати само ДД, као физичко лице, али не и привредно друштво...

Без утицаја на другачију одлуку суда су жалбени наводи тужених да тужилац није пружио ниједан доказ о томе да је договор између њега и ДД био да му лично ДД исплати износ од 16.000 евра на име вредности аутобила. Наведено, стога што је током првостепеног поступка утврђено да је до продаје аутомбила у вредности од 16.000 евра заиста и дошло, тако што је аутомобил предат непарничару ЂЂ, а да се ЂЂ обавезала да ДД одобри преузимање и испоруку робе у вредности од 16.000 евра. Како је дакле

тузилац предао возило, те како је по његовом налогу роба испоручена ДД, без књиговодствене документације која је морала пратити испоруку робе правном лицу, јасно је да је постојао договор да онај коме је роба испоручена плати накнаду за испоручену робу тужиоцу, као лицу које је уместо испоручене робе предало свој аутомобил. Код претходно изнетог става Апелационог суда у Београду да је услед недостатка документације која прати пословање правних лица у конкретном случају реч о пословању између физичких лица, правилно је првостепени суд закључио да је обавеза исплате 16.000 евра тужиоцу обавеза сада пок. ДД.

Без утицаја на правилност одлуке у потврђујућем делу су и жалбени наводи тужених о погрешној примени материјалног права да се првостепени суд погрешно позвао на примену одредаба члана 145 и 438 Закона о облигационим односима, с обзиром да се у конкретном случају не може радити о уговору о уступању. У конкретном случају ради се о тространом правном послу између тужиоца, непарничара ЂЂ и сада пок. ДД, који по својој суштини представља уговор о асигнацији. У том правном послу тужилац има положај упутиоца, који је овластио ЂЂ, у својству упућеника, да сада пок. ДД (прималац упута) испоручи уговорену робу. Однос упутиоца и упућеника своје покриће има у уговору о продаји возила, док однос између упућеника и корисника упута одговара односу из уговора о зајму, с обзиром да је тужилац пристао да преда своје возило трећем лицу, а да износ који представља противвредност тог возила добије тек када ДД уреди своје пословање. У сваком случају, настала је обавеза тужених - правних следбеника пок. ДД да тужиоцу исплате износ од 16.000 евра, али не по основу закљученог уговора о уступању уговора, већ по основу асигнације.

Пазећи на правилну примену материјалног права у смислу члана 386 став 3 Закона о парничном поступку, другостепени суд је одлучујући о жалби тужених применом одредбе члана 394 тачка 4 у вези са одредбом члана 387 став 1 тачка 5 Закона о парничном поступку првостепену пресуду преиначио у делу првог става изреке, јер на основу члана 395 Закона о облигационим односима тужилац има право на исплату досуђеног износа главног дуга од 17.800 еура са законском затезном каматом почев од 13.4.2017. године, као дана подношења тужбе, до исплате, само у динарској противвредности по курсу важећем у моменту испуњења (средњи курс НБС на дан исплате).

Приликом доношења одлуке, Апелациони суд у Београду је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер су без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

Правилном применом чланова 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку првостепени суд је одлучио о трошковима парничног поступка чију је висину определио сагласно одредбама Адвокатске и Таксене тарифе важећим на дан пресуђења.

Међутим, основано се жалбом тужених указује да је првостепени суд погрешно применио материјално право, када је одлучио да ће на износ трошкова парничног поступка на које је обавезао тужене, законска затезна камата бити обрачуната од

пресуђења.

Законска затезна камата на трошкове парничног поступка тужиоцу припада од извршности до исплате у складу са одредбом члана 277 став 1 и 324 Закона о облигационим односима из ког разлога је у делу одлуке о камати на трошкове првостепена пресуда преиначена у складу са одредбом члана 401 тачка 3 Закона о парничном поступку.

На основу изложеног, сходно члану 390 и 401 тачка 2 и 3 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 и применом члана 394 тачка 4 у вези са одредбом члана 387 став 1 тачка 5 Закона о парничном поступку, одлучено је као у првом, другом и трећем ставу изреке ове пресуде.

Одлука садржана у четвртном ставу изреке донета је применом одредбе члана 165 став 1 у вези са чланом 153 Закона о парничном поступку, с обзиром да су тужени успели са жалбом у незнатном делу.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић